

SKÖTSELPLAN FÖR TERVAVUOMA NATURRESERVAT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 ALLMÄN BESKRIVNING	2
1.1 Syftet med Tervavuoma naturreservat.....	2
1.2 Uppgifter om naturreservatet.....	2
1.3 Beskrivning av området.....	3
1.3.1 Allmän beskrivning	3
1.3.2 Historik och nuvarande markanvändning, kulturmiljöer.....	5
1.3.3 Intressen för allmänheten, friluftsliv och turism.....	6
2 PLAN	6
2.1 Övergripande mål för skötseln	6
2.2 Generella riktlinjer för skötseln	6
2.3 Skötsel	6
2.3.1 Natur	6
2.3.2 Information, turism och friluftsliv	7
2.4 Sammanfattning och prioritering av åtgärder	8
2.5 Finansiering	8
2.6 Naturvårdsförvaltning.....	8
2.7 Dokumentation, övervakning och uppföljning.....	9
2.7.1 Övervakning av reservatets värden.....	9
2.7.2 Uppföljning.....	9
Källor	9

BILAGOR

- A. Översiktskarta
- B. Skötselkarta
- C. Ortofotokarta
- D. Vegetationskarta
- E. Våtmarksinventeringskarta
- F. Natura 2000 - naturtyper och arter

1 ALLMÄN BESKRIVNING

Skötselplanen anger riktlinjerna och målen för skötseln av Tervavuoma naturreservat. Vid skötseln skall förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer beaktas. Tervavuoma ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 (SE0820618) och har i våtmarksinventeringen bedömts vara av högsta naturvärde (klass 1).

1.1 Syftet med Tervavuoma naturreservat

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Reservatets opåverkade karaktär med en mosaik av våtmarker, skogsklädda moränholmar och sandåsar ska värnas, liksom områdets rika fågelliv. Reservatet syftar även till att stärka områdets naturkvalitéer. Inom ramen för dessa mål skall reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv, vetenskaplig forskning samt traditionell hävd av våtmarker.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Exploateringar och arbetsföretag som strider mot syftet förhindras inom området.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan.

1.2 Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn:	Tervavuoma naturreservat	
Kommun:	Pajala	
Lägesbeskrivning:	34 km NV om Pajala. Kartblad 29M SV, 29L SO, 28M NV, 28L NO	
Area:	5 770 ha	
Naturtyper:	Mjukmattemyr brunmossrik	111 ha
	Mjukmattemyr mager	22 ha
	Barrskog av frisk ristyp	1 150 ha
	Barrskog av fuktig-våt ristyp	373 ha
	Barrskogskärr	176 ha
	Fastmattemyr frodig	97 ha
	Fastmattemyr mager	39 ha
	Fuktig lövskog	11 ha
	Lösbottenmyr frodig	1 158 ha
	Lösbottenmyr mager	2 073 ha
	Lövskogskärr	12 ha
	Risrik skogsmyr	21 ha
	Ristuvemyr med högvuxet ris	288 ha
	Sedimentstrandäng	2 ha
	Sumpkärr	5 ha

2003-06-05

511-2034-00
2502187

	Vatten	204 ha
	Videkärr	28 ha
Fastigheter och ägare:	Lovikka 13:20, Staten genom Naturvårdsfonden.	
Samebyar:	Muonio	
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Norrbottens län	

1.3 Beskrivning av området

1.3.1 Allmän beskrivning

Tervavuoma naturreservat ingår i det Europeiska nätverket Natura 2000 (SE0820618) och utgörs till största delen av aapamyr enligt art- och habitatdirektivet (rådets direktiv 92/43/CEE du Conseil av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda växter och djur). Aapamyrar definieras som större myrkomplex som domineras av kärr i de centrala delarna. Exempel på naturtyper som kan ingå är strängflarkkärr, blandmyrar, nordliga mossar av rostvitmossatyp, topogena och soligena kärr, backkärr och sumpskogar. Aapamyrar är nordliga och inom EU återfinns dessa till stor del inom Norra Sverige och Finland.

Tervavuoma, som ingår i det 26 000 ha stora Ainettivuoma-Tervavuoma-Pellivuoma-komplexet, är med sin storlek och orördhet en unik myr. I området finns ett av de största sammanhängande strängflarkkärren i regionen.

Den mosaik av våtmark och andra naturtyper i området beror främst på jordlagrens speciella utformning. Terrängen inom den norra delen av området är helt präglad av ett vidsträckt dräneringsstråk, där mycket stora vattenmassor, sannolikt under den senaste istidens slutskede, utbildat ett omfattande system av rännor och mellanliggande ackumulationer av sand och grus. Den södra delen av området domineras av drumloldalformer från en äldre nedisning, orienterade i nordväst-sydost. Längst i öster har det ovannämnda dräneringsstråket kanaliserats till en smal zon. Där har vattnet skurit sig ned i berggrunden och bildat en några tiotal meter djup så kallad kursudal med en längd av ca 2,5 km.

Berggrunden i området utgörs främst av granodiorit-diorit. Västra delen av Tervavuoma tangeras av gabbro-diorit. I sydost berörs våtmarken av kvartsit, basisk vulkanit och kalksten enligt SGU's digitala berggrundskarta.

Delar av Tervavuoma har tidigare använts för slätter. Idag finns spår efter denna period bl a i form av rester av hässjor. Ett par av tjärnarna inom våtmarken har även sänkts under tidigt 1900-tal för att utöka arealen slättermark.

Tervavuoma avvattnas av tre olika avrinningsområden. Västra delarna av reservatet tillhör Lainio älvs avrinningsområde och avvattnas via Ainettijoki som går utmed västra delen av våtmarken. Centrala delar avvattnas söderut via Käymäjoki. Östra delarna av myren tillhör Kanisjoki avrinningsområde och avvattnas österut via en djup kursudal. Naturskog förekommer på ett flertal av holmarna, bl.a. på Tervavuomansaaajo.

2003-06-05

511-2034-00
2502187

Våtmarkerna i reservatet domineras av strängflarkkärr. De stora ytorna av dessa typer finns i centrala delen kring Tervavuoma. Mosaiken av fastmarksholmar och myr gör att Tervavuomadelen inte vid första anblicken upplevs som vidsträckt myr men passerar man över holme efter holme upplever man ändå dess storslagna mosaik. Ett flertal av dessa är be vuxna med naturskogsartad skog med höga naturvärden. På de flesta av myrholmarna är skogen grandominerad. På vissa av holmarna är dock inslaget av tall större och på dessa finns ofta tydligare spår efter äldre avverkningar. Det finns även enstaka myrholmar som påverkats av modernt skogsbruk. Sumpskogar finns spridda inom hela reservatet och utgörs främst av blandskogar som domineras av gran och björk.

Strängflarkkärren kring holmarna på Tervavuoma utgörs främst av intermediära lösbottenkärr dominerade av strängstarr, dystarr och vattenklöver ofta med enstaka kärrull och ett mycket svagt utbildat bottenskikt. Men det finns även liknande lösbottenflarkar av rikare typer med ett bottenskikt av korvskorpionmossa och gulmaskmossa. Strängarna är av fastmattetyp med ett fältskikt som ofta har rikligt av trådstarr, blååtäl och tuvsäv. Bottenskiktet domineras av främst av purpurvitmossa. Vissa strängar har även ett stort inslag av sotvitmossa. I övrigt finns oftast allmänt av källvitmossa och ett inslag av guldspärrmossa, mässingsmossa och röd skorpionmossa.

På Liekovuoma har strängflarkkärren inslag av järnockra. Strängarna är här frodigare och har ofta allmänt med björk. I bottenskiktet finns allmänt av purpurvitmossa, sotvitmossa och klubbvitmossa med inslag av fransvitmossa. På strängar med rikligt av järnockra tillkommer bl.a. slätterblomma, ögonpyrola, madrör samt kärrkammosa och pelliarter. Fältskiktet i flarkarna utgörs främst av vattenklöver, kråklöver och dvärgbjörk samt enstaka kärrsilja och kärrull. I det glesa bottenskiktet förekommer enstaka skott av bl.a. kärrkrokmosa och kärrskapania. I järnockrarika flarkar tillkommer guldskedmosa.

Strängblandmyrar förekommer främst på Liekovuoma. Kring tjärnen Haarniskojärvi på Liekovuoma utbreder sig en stor strängblandmyr med höga rissträngar av mossevegetation. Bitvis är strängarna 0.8 –1 m höga och ett par meter breda. På strängarna står enstaka tallar och ibland någon björk. I fältskiktet finns rikligt av dvärgbjörk, kråkbär och hjortron. Bottenskiktet domineras av väggmossa med allmänt av bl.a. tallvitmossa och rostvitmossa. De stora flarkarna är främst av fattig lösbottentyp med strängstarr, dystarr och vattenklöver. Bottenskiktet är mycket glest med enstaka skott av päronsvepemossa och purpurkorkmosa. I andra lösbottenflarkar som är mer intermediära tillkommer bl.a. ullsäv, dyttåg och korvskorpionmossa.

Blandmyrar finns kring berget Pahturiletho. Dessa utgörs främst av rismossevegetation av rostvitmosstyp i mosaik med mjukmattekärr. Mjukmattorna domineras av kallgräs med allmänt av flaskstarr samt ett bottenskikt av piskvitmossa och björnvitmossa.

Topogena kärr förekommer spritt inom våtmarkskomplexet. Ofta påträffas fastmattor med glest trädskikt av tall i mosaik med mjukmattekärr. Fastmattekärren har rikligt av trådstarr och dvärgbjörk med bl.a. klubbvitmossa och brokvitmossa i bottenskiktet. Mjukmattepartierna domineras av trådstarr, strängstarr, vattenklöver och piskvitmossa. Av tallkärr förekommer främst två fattigare typer dels en med rikligt av trådstarr, rosling, odon och klubbvitmossa dels en med dvärgbjörk, rosling, hjortron, odon och

brokvitmossa. I anslutning till fastmarksholmarna på Tervavuoma finns intermediära tallkärr med rikligt av dystarr, trådstarr, sjöfräken och vattenklöver samt enstaka kärrull. Bottenskiktet domineras av klubbvitmossa och brokvitmossa samt kärrkrokmossa och bollvitmossa.

Södra delen av Kursuniskanvuoma sluttar ner mot sjön Pahturijärvi. Här finns ett soligent rikkärr med rikligt av tuvsäv, trådstarr och blåtåtel samt allmänt med gräsull och enstaka glansvide. I bottenskiktet som domineras av guldspärrmossa och spädskorpionmossa finns allmänt med svartknoppmossa. Här förekommer även bladvassdominerade kärr med mosaik av fastmatta och lösbotten samt glesa tallkärr med rik vegetation av bl.a. tuvstarr och fjällskära.

Mader finns utmed Ainettijoki och utgörs av sumpkärr med vattenklöver, flaskstarr, kråklöver och topplösa. Ofta saknas bottenskikt. Andra typer av bäcknära kärr domineras av strängstarr, sjöfräken, vattenklöver och kråklöver med enstaka skott av krokvitmossa, spärrvitmossa och bäckskapania.

Mader i anslutning till sjöar förekommer vid Yli-Liekojärvi. I kanten av tjärnen finns järnockrautfällningar. Maderna utgörs av sumpkärr med dominans av norrlandsstarr och allmänt med kråklöver. Bottenskiktet är glest med allmänt med ringpellia samt enstaka skott av stor flikbålmossa.

Sumpskogar finns spridda inom våtmarken. Dessa utgörs främst av blandskogar med dominans av gran och björk. I fältskiktet finns ofta gråstarr, slidstarr, styltstarr, ängsfräken. Ibland påträffas spädstarr, tågstarr, lappranunkel, fjällskräp och knärot. Bottenskiktet utgörs av bl.a. av väggmossa, kärrskedmossa, kranshakmossa och spärrvitmossa.

Våtmarkskomplexet är sedan tidigare känt för sitt fågelliv. Här häckar flera par av sångsvan, sädgås och trana. I de gölrika områdena finner man biotoper för storlom, smålom, kricka, gräsand och knipa. Myrarna är rika på vadare. Bland annat häckar myrsnäppa, svartnäppa, enkelbeckasin, gluttsnäppa, brushane och grönbenä i komplexet. Här finns gott om föda för rovfåglar som t.ex. fiskgjuse, ormvråk, fjällvråk och stenfalk. Spår av bivråk kan ses i form av uppgrävda jordgetingbon. I övrigt noteras varfågel, ängsbiplärka, gulärla och sävsparv. På fastmarksholmarna håller bändelkorsnäbb, lappmes, orre och dalripa till.

1.3.2 Historik och nuvarande markanvändning, kulturmiljöer

Området har nyttjats av samerna under lång tid och rennäring bedrivs idag inom hela reservatet.

Vintervägar har gjort det möjligt att avverka vissa av fastmarksholmarna främst i norra delen. Flera av myrholmarna har dock inte brukats och hyser fin naturskog med höga naturvärden.

Spår av slåtter finns i form av rester av hässjor. Ett par av tjärnarna inom våtmarken har under tidigt 1900-tal sänkts för att få utökade arealer slåttermark.

1.3.3 Intressen för allmänheten, friluftsliv och turism

Två skoterleder går genom området. En stig leder från byn Käymijärvi till naturreservatet. I övrigt är det främst det vetenskapliga värdet som lyfts fram. En markägare i området kommer att ha guidade turisturer på myren.

2 PLAN

2.1 Övergripande mål för skötseln

Målet för skötseln av Tervavuoma naturreservat är att lämna naturen för fri utveckling. Om det blir aktuellt med restaureringsåtgärder i de mer triviala skogsdelarna, restaurering samt återupptagande av traditionell hävd av våtmarker eller åtgärder till skydd för fornlämningar ska dock skötselplanens mål inte hindra detta. Områdets stora naturvetenskapliga värden som referensobjekt ska bevaras intakta. Vid planering av friluftslivet ska hänsyn tas till de mycket höga ornitologiska värdena samt de naturvärden som finns i området.

Skötseln av Tervavuoma naturreservat ska bedrivas så att:

- Områdets höga naturvärden bevaras för framtiden.
- Områdets naturliga hydrologi bevaras.
- Arter som karaktäriserar området ska ha möjlighet att fortleva i livskraftiga populationer och hitta platser för födosök, skydd, rastning och reproduktion.
- Friluftslivet kan existera utan större påverkan på djur, natur och kulturvärden.

2.2 Generella riktlinjer för skötseln

Riktlinjer för skötseln av Tervavuoma naturreservat är att:

- Lämna myrholmarna med skog, myrmosaikerna, vattendragen och sjöarna för fri utveckling.
- Låta översvämningar, brand, stormfällningar m.m. ingå som en naturlig del i områdets långsiktiga dynamik.
- Vara restriktiv med uppförande av anläggningar för friluftslivet, främst inom viktiga häckningslokaler för störningskänsliga fåglar.
- Turism och friluftsliv ska under barmarkssäsong i största möjligaste mån kanaliseras till den led som kommer att upprättas vid reservatet.

2.3 Skötsel

Hela Tervavuoma naturreservat betraktas som ett enda skötselområde.

2.3.1 Natur

Tervavuoma är en unik myr med tanke på områdets i stort sett opåverkade hydrologi, de ornitologiska värdena och myrens storlek. Med den kunskap som finns idag anses myrens tillstånd vara gynnsamt. På vissa av myrholmarna finns visserligen spår av avverkningar men inga aktiva skogliga skötselåtgärder krävs utan området ska tills vidare lämnas till fri utveckling.

Natur**Skötsel mål:**

- Naturen ska lämnas till fri utveckling

Restaureringsåtgärder/engångsåtgärder:

Inga restaureringsåtgärder.

Löpande skötsel:

Ingen löpande skötsel

2.3.2 Information, turism och friluftsliv

För friluftslivet ska orördheten, fågellivet och myrens naturvärden lyftas fram. Inom området finns idag inga anläggningar för friluftslivet. Den led som finns idag är en skoterled från Kaunisvaara till Kangos.

Information, turism och friluftsliv**Skötsel mål:**

- De anläggningar som ska upprättas för friluftslivet ska byggas med stor naturhänsyn.
- Kanalisering av besökare ska ske under barmarksäsong.
- Informationen till besökare ska leda till bättre kunskap om myrar i allmänhet och Tervavuoma i synnerhet. Informationen ska även tydligt redovisa vilka föreskrifter som gäller inom reservatet.

Restaureringsåtgärder/engångsåtgärder:

- Reservatet ska utmärkas enligt gällande standard.
- Byggnation av parkeringsplats av grus i Käymijärvi, se Bilaga B.
- Byggnation av eldstad, vindskydd och ev. ett dass vid Pahturilehto, se Bilaga B.
- Upprätta en vandringsled till eldstaden. Leden ska spångas bitvis och två broar byggas.
- En informationsskylt ska sättas upp i Käymijärvi vid parkeringsplatsen, två vid skoterleden vid reservatsgränserna, en efter vandringsleden vid reservatsgränsen samt en vid vindskyddet vid Pahturilehto, se Bilaga B.
- En broschyr som berättar om reservatets naturvärden, föreskrifter samt om EU:s LIFE-fond ska produceras.

Löpande skötsel:

- Den löpande skötseln av anläggningar och leden ska ske enligt de utarbetade riktlinjer som finns i länet. Aktuella versioner ska gälla. För information om senaste riktlinjerna kontakta länsstyrelsen i Norrbotten.
- Informationstavlor i och i anslutning till reservatet ska kontrolleras kontinuerligt (minst vart 6:e år) och ersättas med nya vid behov.
- Gränsmarkeringar ska kontrolleras kontinuerligt (minst vart 12:e år) och åtgärdas vid behov.

2.4 Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Restaureringsåtgärder / engångsåtgärder	När	Var	Prioritet (1-3)
Markering av reservatsgränser	2003	Se bilaga C	1
Framtagning och utplacering av informationstavlur	2003	Se bilaga B	1
Ta fram broschyrer och foldrar om NR	2003	Turistbyrån i Pajala/ Byn Käymijärvi	2
Upprätta en led från Käymijärvi till Pahturiletho	2003	Se bilaga B	1
Bygga en eldplats samt vindskydd på Pahturiletho	2003	Se bilaga B	1
Upprätta en parkeringsplats i Käymijärvi	2003	Se bilaga B	1
Löpande skötsel	När	Var	Prioritet (1-3)
Löpande skötsel av sommarleden med tillhörande broar	Löpande	Hela reservatet	
Löpande skötsel av anläggningar enligt utarbetade riktlinjer.	Löpande	Hela reservatet	
Kontroll och ev. byte av informationsskyltar	Vart 6:e år	Se punkt 2.3.2	
Kontroll av gränsmarkeringar	Vart 12:e år		

2.5 Finansiering

Åtgärd	Finansiering
Skötsel: Led Vindskydd Eldplats Broar	50% LIFE, 50% vårdanslag 50% LIFE, 50% vårdanslag 50% LIFE, 50% vårdanslag 50% LIFE, 50% vårdanslag
Gränsmarkering	50% LIFE, 50% vårdanslag
Information: Vägs skyltar Informationsskyltar Broschyrer	50% LIFE, 50% vårdanslag 50% LIFE, 50% vårdanslag 50% LIFE, 50% vårdanslag

Den löpande skötseln skall finansieras genom statliga medel, det sk. vårdanslaget. Därutöver kan andra finansieringar tillkomma som t ex kommunala medel, EU-medel, beredskapsmedel och arrendeintäkter.

För varje specifikt reservat kan uppgifter inhämtas från naturvårdsförvaltaren.

2.6 Naturvårdsförvaltning

Länsstyrelsen i Norrbottens län är förvaltare av naturreservatet. Skötsel samt årlig dokumentation av skötselåtgärder utförs av den som ålagts skötseln efter upphandling eller överenskommelse med Länsstyrelsen i Norrbottens län. Detta innebär att den ansvarige för skötseln ska utföra de praktiska åtgärderna enligt skötselavtal samt redovisa detta till förvaltaren.

2.7 Dokumentation, övervakning och uppföljning

2.7.1 Övervakning av reservatets värden

De ingående habitatens utbredning och bevarandestatus ska övervakas och dokumenteras vart 6:e år.

2.7.2 Uppföljning

Den fågelinventering som gjordes 2001 ska följas upp vart 6:e år. En uppföljning av effekten av skötselåtgärderna med utgångspunkt från reservatets syfte ska ske vart 12:e år. Då ska utvärderas om åtgärderna haft avsedd effekt och om naturvärdena i reservatet påverkats eller förändrats p.g.a. markslitage, störningar, besöksfrekvens mm.

Källor

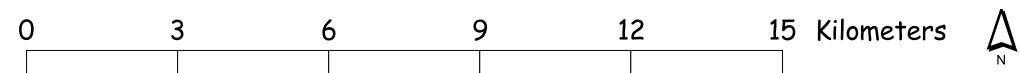
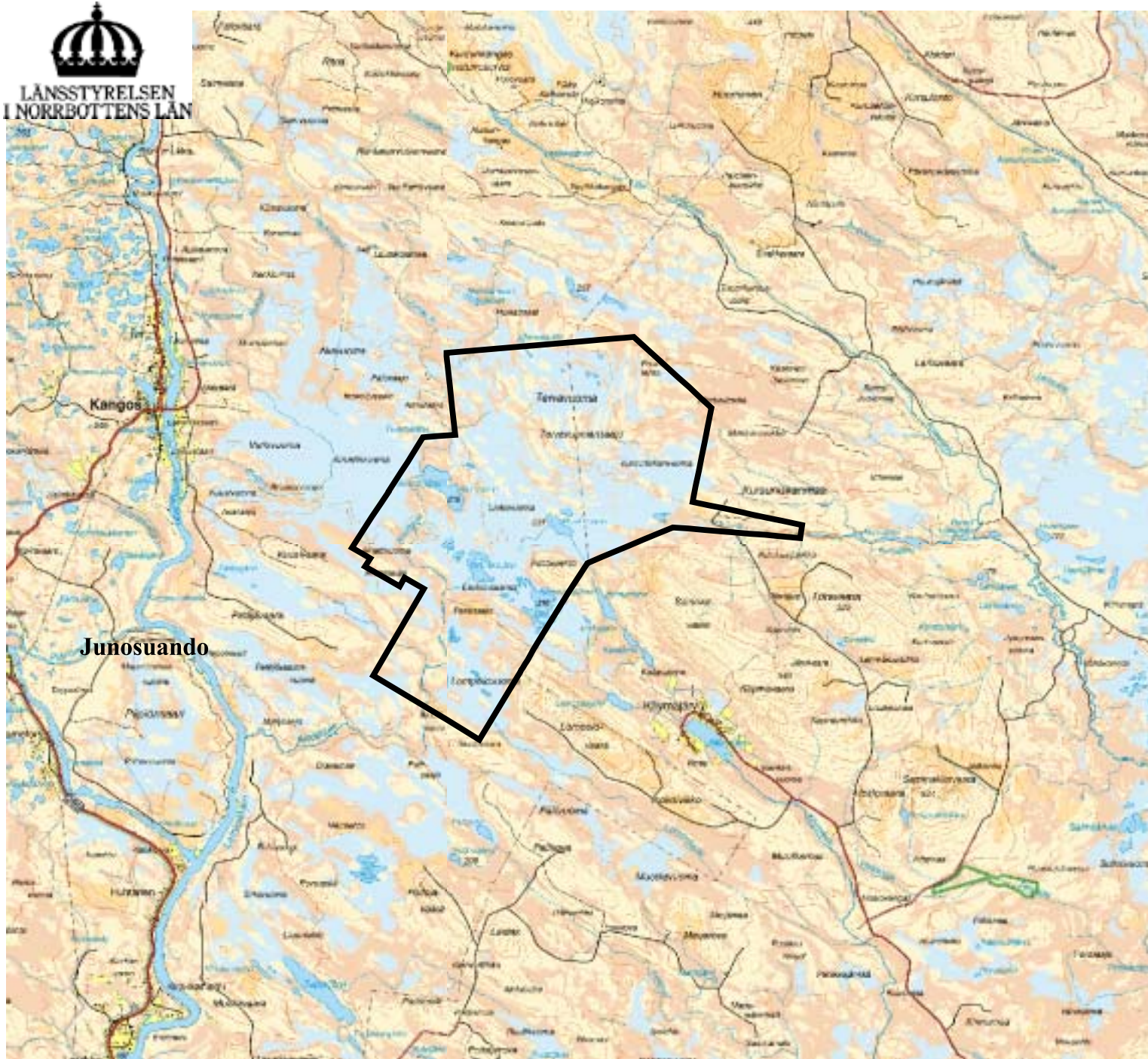
- Våtmarksinventeringen i Norrbottens län, Backe. S, Norin, M 1998. Område 29M0A01 Tervavuoma-Lompolovuoma.
- Länsstyrelsen i Norrbottens län, 1982. Ainettivuoma - naturinventering. Rapport nr 1982:3.
- SGU. Yttrande angående reservatsförslaget 2003-03-28.
- Länsstyrelsen i Norrbottens län, 2001. Fågelinventering av Stormyran, Rappomyran, Päivävuoma och Tervavuoma. Opublicerad.

Tervavuoma naturreservat

Blå kartan 28L, 28M, 29L, 29M

Skala 1:150 000

 Reservatsgräns

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

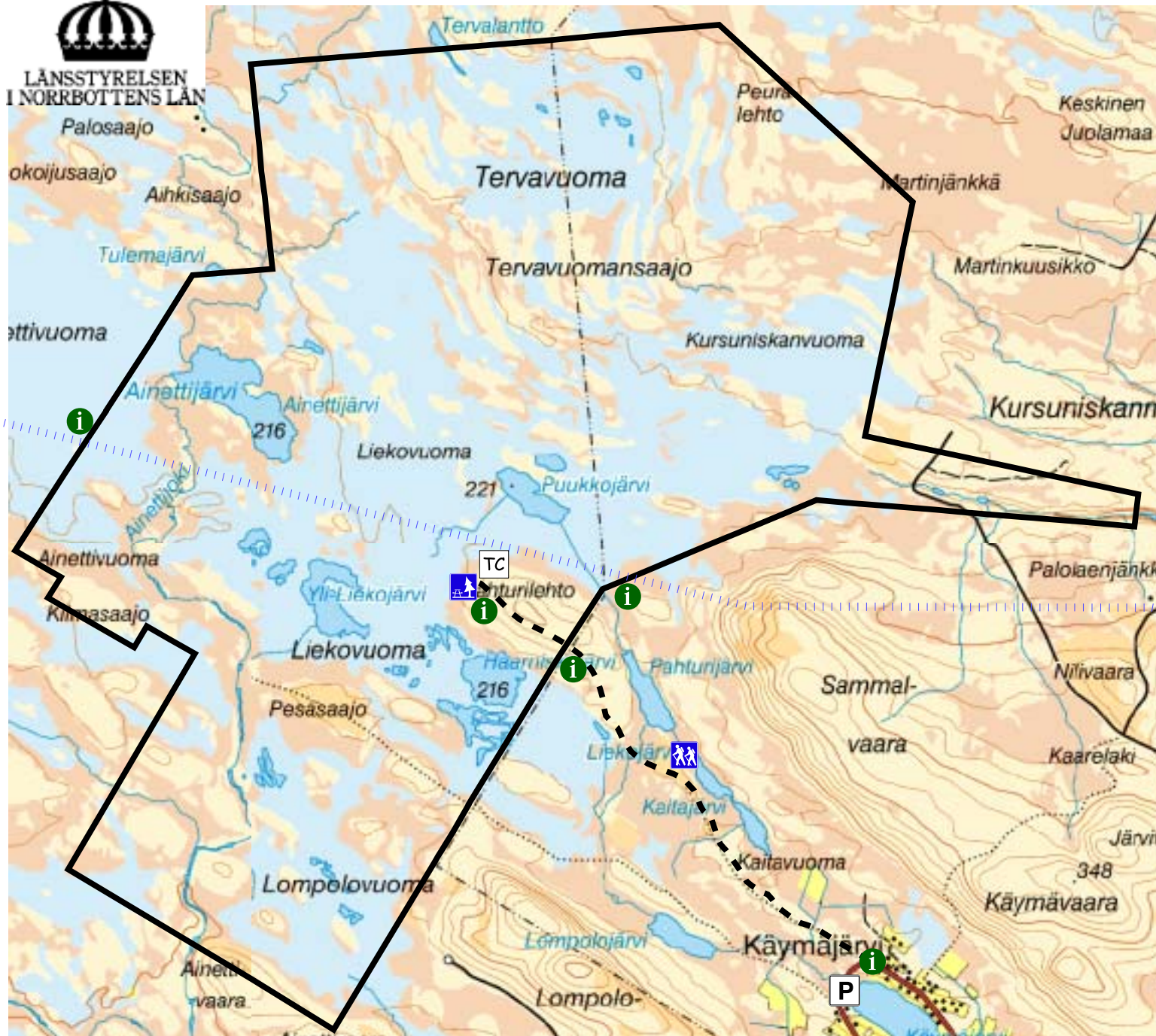
511-2034-00

BILAGA B

Tervavuoma naturreservat

Skötselkarta

Skala 1:60 000

Reservatsgräns

Informationsskylt

Parkeringsplats

Rastplats med eldstad och vindskydd

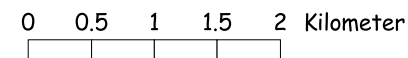
Skoterled

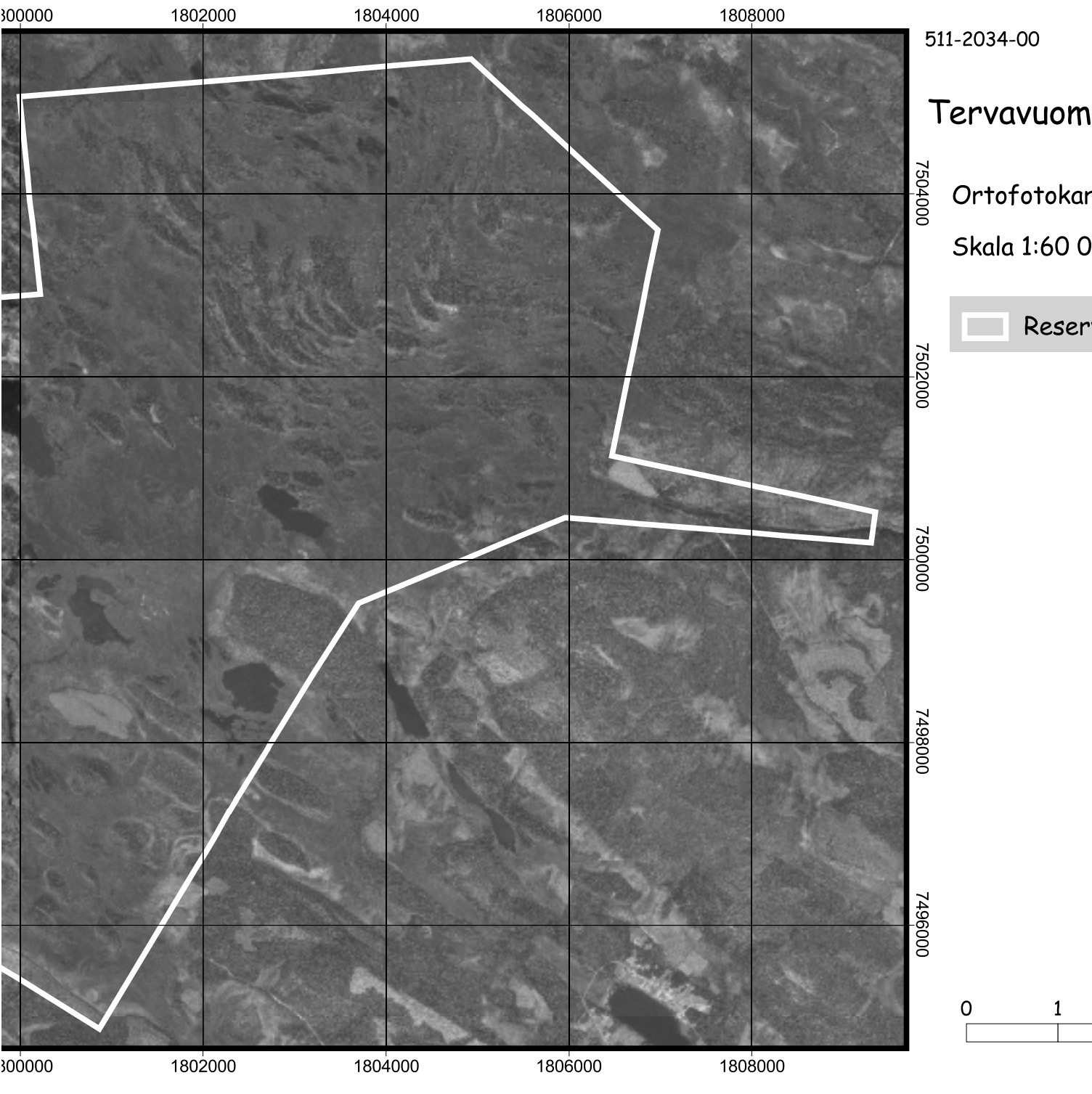

Vandringsled

Dass

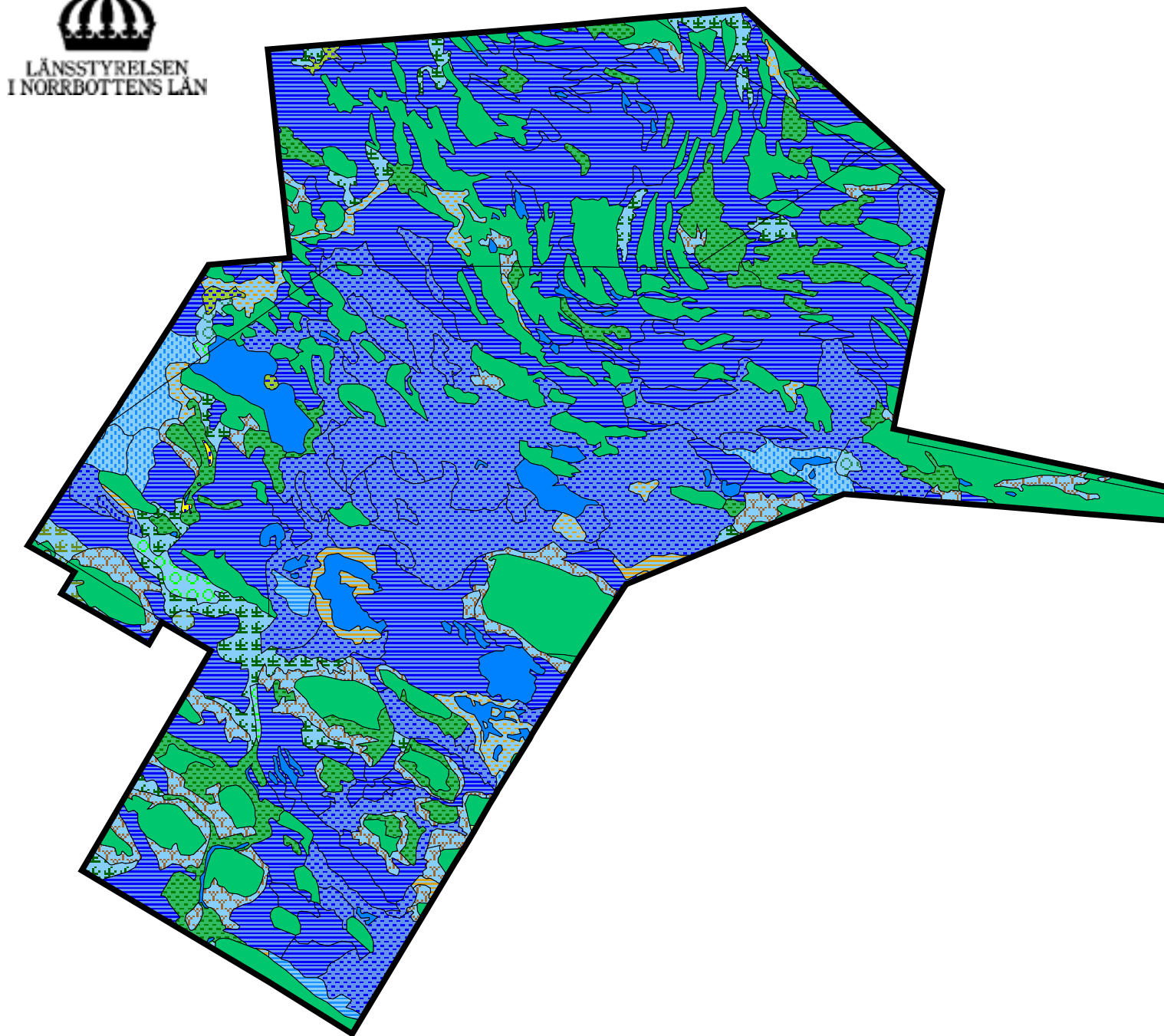

Tervavuoma naturreservat

Vegetationskarta

Skala 1:60 000

- Hällmark
- Block-stenmark
- Grus-sandmark
- Vatten
- Barrskog av lavtyp
- Barrskog av lavristyp
- Barrskog av friskristyp
- Barrskog av fuktig-våt ristyp
- Barrskog av örttyp
- Torr lövskog
- Frisk lövskog
- Fuktig-våt lövskog
- Ångslövskog
- Enbuskmark
- Lövbushmark
- Risrik skogsmyr
- Barrskogskärr
- Lövskogskärr
- Buskkärr
- Ristuvemyr (långtyp)
- Ristuvemyr (långvuxet ris)
- Ristuvemyr (högvoxen dvärgbjörk)
- Fastmattemyr (mager)
- Fastmattemyr (frodig)
- Sumpkärr
- Mjukmattemyr (mager)
- Mjukmattemyr (frodig)
- Mjukmattemyr (brunmossrik)
- Lösbottommyr (mager)
- Lösbottommyr (frodig)
- Alpin gräshed
- Skarp rished
- Torr rished
- Frisk rished
- Fuktig-våt rished
- Moränstrandäng
- Sedimentstrandäng
- Alpin lågörtäng
- Alpin högörtäng
- Torr-frisk äng
- Fuktig-våt äng
- Snölegevegetation
- Kulturmark
- Tät bebyggelse
- Exploaterad mark
- Ej karterat område

0 2 4 Kilometers

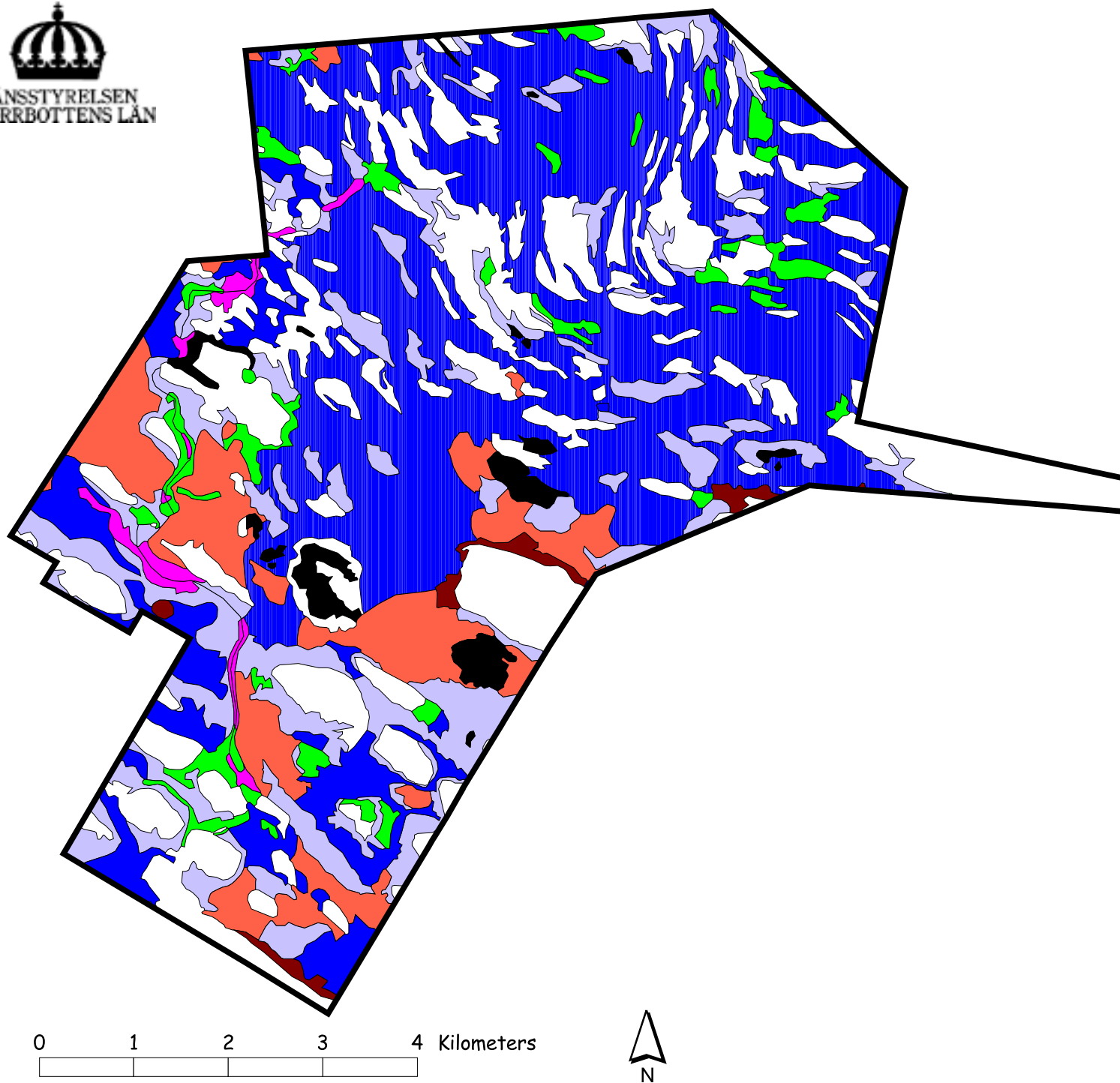
Reservatsgräns

Tervavuoma naturreservat

Resultat från våtmarksinventeringen
19980815-18

Skala 1:60 000

- Reservatsgräns
- Ospecificerad blandmyr
- Strängblandmyr
- Soligent kärr
- Sträng-flarkkär
- Topogent kärr
- Mad vid vattendrag
- Mad vid sjö
- Mosse av nordlig typ
- Sumpskog
- Tjörn

Natura 2000 - naturtyper och arter i Tervavuoma

Beskrivningarna för naturtyperna är tagna från boken "Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000" (Naturvårdsverkets förlag).

*) : prioriterad naturtyp

Kod: hänvisar till habitatdirektivet.

Namn: namn på naturtypen enligt habitatdirektivet

% : procentuell täckning av naturtypen i hela objektet

Kod	Namn	Area ha	%	Kort beskrivning
3160	Dystrofa sjöar och småvatten	180	3	Naturliga sjöar och vattensamlingar vars vatten har brunfärgat av torv eller humussyror. Sjöarna omges i regel av gungflyn med såväl vertikal som horisontell torvtillväxt. Sjöarna har ett lågt pH, ofta pH 3-6.
3210	Naturliga större vattendrag	10	0 ¹	Mer eller mindre naturliga älvar och åar med relativt klart vatten. Under våren uppträder ofta höga vattenstånd. De stora variationerna i vattenstånd under året skapar strandmiljöer med hög biologisk mångfald.
6450	Nordliga boreala alluviala ängar	2	0 ¹	Gräsmarker utefter vattendrag norr om den naturliga Norrlandsgränsen. De alluviala ängarna översvämmas periodvis under sommarhalvåret. Typen används eller har använts som slåttermarker. Markerna får ej ha vuxit igen med träd- och buskvegetation.
*9010	Västlig taiga	1400	26	Naturliga, gamla, boreala naturskogar som utvecklas naturligt efter brand eller omfattande stormfällningar. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning men de har aldrig omfattas av större kalavverkningar.
*7310	Aapamyrar	3960	70	Myrkomplex som består av blandmyrar med sträng- och flarkkärr. Aapamyrar är bäst utvecklade i norra Skandinavien. Myrområdena är bra häckningsplatser och rastplatser för flera olika fågelarter.

¹arealen är mindre än 0,5%

Fåglar: storlom, smålom, sångsvan, sädgås, orre, grönbena, trana, fiskgjuse, bivråk, stenfalk, brushane, hökuggla, lappuggla, jorduggla

Djur: lodjur

Växter: myrbräcka, lappranunkel